

Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, ул. Радничка бр. 20а (у даљем тексту: Завод), на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021, у даљем тексту Закон), а у вези са чланом 86. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 - Одлука УС РС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УС РС, 50/2013 - Одлука УС РС, 98/2013 - Одлука УС РС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – други закон и 9/2020 и 52/2021), Правилником о поступку спровођења обједињене процедуре електронским путем („Службени гласник РС“, бр. 68/2019), Уредбом о локацијским условима („Службени гласник РС“, бр. 115/2020) и чланом 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење), поступајући по захтеву број ROP-MSGI-37164-LOCH-2/2021 од 21.01.2022. године Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и допуне бр. I-13/22 од 05.01.2022. године од „Коридори Србије“ д.о.о., Београд, за издавање услова заштите природе за локацијске услове, фазну изградњу обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута ПА реда број 111, дана 24.01.2022. године под под 03 бр.020-3709/6, доноси

РЕШЕЊЕ

о условима заштите природе

1. Катастарске парцеле бр. 7391/1 и 7391/4 КО Нови Сад II, које су наведене у предметном Идејном решењу „Обилазница око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута Па реда број 111 К.п.бр.4227/4 и друге на К.О. Нови Сад II и к.п.бр.4440 у друге на К.О. Сремска Каменица“) се налазе унутар граница станишта строго заштићених и заштићених дивљих врста од националног значаја са ознаком НСА22а „Рибарско острво“. Део предметних катастарских парцела на којима се планира изградња моста преко Дунава, односно катастарске парцеле бр. 7847/1, 7847/3, 7847/6, 7847/7, 7384/2, 7384/3, 7384/5, 7385/2, 7385/3, 7385/5, 7385/6, 7852/1, 7852/2, 7852/3, 7852/5, 7386/1, 7386/2, 7386/2, 7386/3, 7386/5, 7386/6, 7390/1, 7390/2, 7391/1, 7391/2, 7391/3, 7391/4 у КО Нови Сад II и катастарске парцеле бр. 4440, 4442, 4443, 198/1, 198/2, 198/3, 198/4, 198/5, 4438, 4441, 4444, 4448, у КО Сремска Каменица, чине саставни део међународног еколошког коридора реке Дунав. Уређење простора одређује Просторни план Града Новог Сада. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
 - 1) Садражаје и активности изградње и коришћења моста на предметном подручју, који укључује и просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности (станиште НСА22а и међународни еколошки коридор реке Дунав), пројектовати у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр.5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016) и Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10).
 - 2) Током изградње моста:
 - 2.1. Забрањено је отварање позајмишта, одлагање отпадног материјала и постављање било каквих привремених објеката/материјала за потребе радова ван планиране трасе моста у границама станишта НСА22а и у зони непосредног хидролошког утицаја (200 m) на станиште, као и на просторима еколошког коридора које се налазе у природном или блиско-природном стању;
 - 2.2. У свим фазама изградње и уређења простора у највећој могућој мери очувати постојећу природну вегетацију унутар граница станишта строго заштићених и заштићених врста и еколошког коридора;

- 2.3. Приликом извођења грађевинских и земљаних радова на изградњи предметног моста са прилазима, материјал и земљу привремено депоновати на за то планирано место, при чему је неопходно спречити доспевање материјала и земље у водоток;
- 3) Мере са циљем заштите функционалности еколошког коридора:
- 3.1. Техничко решење конструкције моста, као и уређење приобалног појаса испод моста треба да омогући несметан пролаз животиња уз обалу Дунава укључујући и крупну дивљач и ситне, слабо покретљиве врсте;
- 3.2. Сачувати/формирати појас вегетације уз обалу који се надовезује на вегетацију околног простора, као предуслов функционалности коридора;
- 3.3. Применити техничка и биотехничка решења, којима се обезбеђује проходност обале Дунава испод моста:
- Обезбедити појасеве по косинама вештачких деоница обале (појасеви храпаве површине и нагиба мањег од 45°) и на хоризонталним површинама обала, који су проходни и за ситне животиње избегавањем формирања вертикалних површина (нпр. степеништа) и већих вештачких површина;
 - Омогућити безбедно кретање крупнијих дивљих врста адекватним уређењем простора (природна подлога на што већој површини обале, смањени утицаји осветљења). Ширина хоризонталног простора повољног за кретање дивљачи код средњег водостаја треба да буде најмање 4 m, а висина најмање 4 m;
- 3.4. Код свих хидротехничких објеката који стварају баријеру за кретање животиња коритом или обалом (нпр. стрме вештачке површине, шахтови, канали за атмосферске воде вертикалних или стрмих зидова) треба обезбедити техничка решења (нпр. храпаве површине, хоризонтални ровови, деонице нагиба мањег од 45°) које обезбеђују безбедно кретање малим животињама унутар корита, односно омогућују излазак из корита или објеката;
- 3.5. Применити техничка решења заштите од буке, ради заштите становништва у зони утицаја, и са циљем смањења узнемиравања дивљих врста станишта и еколошког коридора. У случају примене провидних заштитних зидова, на свим провидним целинама чија је површина већа од 1m² обавезно залепити слику („црну сенку“) грабљивице ради смањења акциденталног страдања птица;
- 4) Применити одговарајућа техничка решења којима се обезбеђује одрживо решење осветљења моста (економски и еколошки аспекти) и смањење негативних утицаја ноћног осветљења на дивље врсте:
- 4.1. Ради заштите ваздушног и речног миграционог коридора изабрати моделе расвете за директно осветљење заштитом од расипања светлости према небу и према Дунаву, односно према назначеном станишту. Висину постављања, међусобно растојање и усмереност светлосних тела одредити у складу са потребама заштите небрањеног дела плавног подручја и обалног појаса Дунава од осветљења;
- 4.2. Применити светлосни спектар који мање утиче на ноћне животиње, у складу са осетљивошћу простора. У случају потребе осветљења моста, за трајно ноћно осветљење користити плави или зелени светлосни спектар који најмање утиче на ноћне врсте. По потреби размотрити и повремено осветљење појединачних просторних целина, уз употребу сензора (сензори не смеју бити активирани кретањем дивљачи по коридору);
- 4.3. Ради заштите миграционог пута обалног појаса од ноћног осветљавања и узнемиравања дивљих врста, рампе за приступ пешака и бициклиста планиране код стуба који се налази уз руб станишта НСА22а (к.п. бр. 7391/1 и 7391/4 по приложеном Идејном решењу) преместити према унутрашњости насеља, у складу са регулативом заштите миграторних путева (члан 80. Закона, Уредба о еколошкој мрежи, Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта);

- 5) Применити одговарајуће мере за очување квалитета вода у складу са члановима 97. и 98. Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон), поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент, при чему:
- 5.1. квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у канализацију у складу са правилима одвођења и предтретмана отпадних вода, односно у крајњи реципијент, према захтевима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016);
- 5.2. зауљене воде треба одвести са манипулативних асфалтних површина, до места одговарајућег предтретмана истих (преко сепаратора уља и таложника за издвајање минералних уља и брзоталожних примеса) пре упуштања у канализациону мрежу или крајњи реципијент;
- 6) Отпад настао услед изградње, коришћења и одржавања мора да буде привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања, а у складу са чланом 3. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон) према коме се управљање отпадом врши на начин којим се обезбеђује контрола и примена мера смањења: а) загађења вода, ваздуха и земљишта; б) опасности по биљни и животињски свет; в) опасности од настајања удеса, експлозија или пожара; г) негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности; д) нивоа буке и непријатних мириса;
- 7) Пројектном документацијом неопходно је предвидети и одговарајуће техничке и друге мере и поступке у случају евентуалних акцидентних ситуација;
- 8) За потребе сече вегетације, нарочито дрвенастих врста, прибавити дознаку надлежних институција и обезбедити стручни надзор Завода; Обезбедити заштиту дивљих врста током извођења радова.
- 8.1. Ако се земљани радови (копање рова, темеља и сл.) одвијају у периоду између 10. фебруара и 15. октобра, обезбедити редован мониторинг свих ископа који су отворени дуже од једног дана. У случају да се констатује страдање водоземаца или других заштићених или строго заштићених животиња (ровчице, јежеви, корњаче, жабе и сл.) у рововима/рупама, неопходно је применити заштиту постављањем привремене оgrade (ниске пластичне оgrade и сл.) којом се спречава упадање ситних животиња у њих, или обезбедити рампе за излаз животиње (летве, даске и други предмети храпаве површине постављене под углом мањим од 45° које омогућују излазак животиња из рова/рупа).
- 8.2. Сечу стабала са дупљама која представљају место гнезђења птица или служе за хибернацију слепих мишева вршити у периоду од 1. августа до 1. новембра.
- 8.3. Уколико се, током извођења радова на предметној деоници реке, пронађе строго заштићена и заштићена биљна или животињска врста, одмах обавестити Покрајински завод за заштиту природе;
- 9) Мере обнове приобалне вегетације:
- 9.1. Због еколошког значаја (очување проходности еколошког коридора), план озелењавања треба да буде саставни део пројекта који се спроводи паралелно са изградњом моста.
- 9.2. Постојећу природну вегетацију унутар граница станишта строго заштићених и заштићених врста и еколошког коридора обновити у највећој мери најприближније првобитном стању;
- 9.3. Успостављањем континуитета зелених површина чија структура подржава функције еколошког коридора. Уређењем континуираног појаса вишеспратног заштитног зеленила, обезбедити травни појас минималне ширине 5m, а ако теренски услови дозвољавају, засадити и дрворед аутохтоних врба и топола;

- 9.4. Код планирања високог зеленила у зони утицаја издвојеног станишта и еколошког коридора (удаљеност од 500m) забрањена је садња инвазивних врста (списак врста у Образложењу).
- 10) Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.
- 11) Решење инфраструктуре усагласити са свим актуелним прописима, како би се обезбедила и заштита земљишта, воде и ваздуха.
- 12) Особе задужене за извођење радова на терену морају бити упознате са мерама заштите дивљих врста, као и са конкретним мерама које треба да се примењују током радова;
- 13) Предметну пројектно техничку документацију са коначним усаглашеним списком парцела и катастарским подацима о парцелама које прате парцеле наведене у Идејном решењу и за које су издати предметни услови, доставити овом Заводу на Мишљење;
- 14) Пре почетка извођења радова, минимум 8 дана раније, обавестити Покрајински завод за заштиту природе, у циљу спровођења стручног надзора над прописаним условима и мерама заштите;
2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
3. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске и техничке документације потребно је Заводу поднети нов захтев за издавање услова заштите природе.
4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне активности за које је ово Решење о условима заштите природе издато, дужан је да од Завода прибави ново решење о условима.
5. Такса за издавање овог Решења у износу од 30.000,00 динара је одређена у складу са чланом 2. став 4. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Сл. гласник РС“, бр. 110/2013).

Образложење

Надлежни орган, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије се обратио Покрајинском заводу за заштиту природе Захтевом број 03 бр. 020-3709 од 30.11.2021. године за издавање услова заштите природе за потребе израде локацијских услова за фазну изградњу обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута ПА реда број 111. Захтев за издавање локацијских услова за предметну изградњу Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је поднело предузеће „Коридори Србије“ д.о.о., Београд.

Уз захтев је приложено, између осталог, идејно решење „Обилазница око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута Па реда број 111 К.п.бр.4227/4 и друге на К.О. Нови Сад II и к.п.бр.4440 у друге на К.О. Сремска Каменица“ (урађено од стране пројектанта „DB Inženjering d.o.o.“, Хаџи Ђерина 22, Београд-Врачар (са називом дела техничке документације „2/1 Пројекат конструкција“ и под бр. техничке документације 105/21-2/1; пројектант „VS INFRA DESIGN D.O.O.“, Београд, Булевар Михајла Пупина 10z/IV са називом делова техничке документације 0. „Главна свеска“, под бројем VSID_CON_0023-0 и „2/2 Пројекат саобраћајница“ под бр. VSID_CON_0023-2/2.

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да је предмет овог Идејног решења фазна изградња обилазнице око Новог Сада са мостом преко Дунава на траси државног пута ПА реда број 111.

Увидом у достављену документацију овај Завод је издао Допис бр. 03 020 3709/2 од 15.12.2021. године, којим је констатовано да се катастарске парцеле наведене у документацији предметног Идејног решења не слажу са онима које су наведене у документима копија плана за катастарске парцеле као ни са катастарским парцелама датим у графичким приказима и да је неопходно доставити коначан списак усаглашених и ажурних података о катастарским парцелама, које су предмет пројекта. Дописом под бр. I-13/22 од 05.01.2022. године, послат је допис од стране „Коридори Србије“ д.о.о., Београд у којем се потврђује неусаглашеност кат. парцела и наводи да је у току континуирана препарцелација, а поред тога се констатује да ће пројектант унети ажурне катастарске податке у Идејном пројекту, као и да се за издавање услова користе катастарске парцеле наведене у захтеву за локацијске услове односно у Идејном решењу предметног захтева. С тим у вези се предметни услови односе се на катастарске парцеле бр. 4227/4, 4228/2, 4229/2, 4230/2, 4231/2, 4232/2, 4233/2, 4236/4, 4635/2, 4637/2, 4639/2, 4641/2, 4642/2, 4643/2, 4649/3, 4663, 4665/2, 4666/2, 4668/2, 4676/2, 4677/2, 4678/2, 4680/2, 4682/2, 4683, 4684/2, 4684/3, 4688/2, 4689/2, 4691/2, 4693/2, 4695/2, 4695/3, 4696, 4698/2, 4698/3, 4698/4, 4699/1, 4699/2, 4700/1, 4700/2, 4701/1, 4701/2, 4702/1, 4702/2, 4725/2, 4725/3, 4726/2, 4726/3, 4727/2, 4727/3, 4728/2, 4728/3, 4730/2, 4730/3, 4731/2, 4732/2, 4735/2, 7233/3, 7245, 7246/4, 7249/3, 7250/3, 7254, 7255, 7257, 7267/5, 7290, 7298, 7313/8, 7313/9, 7313/10, 7313/19, 7313/21, 7314/1, 7314/2, 7314/3, 7319/1, 7384/3, 7384/5, 7385/5, 7385/6, 7386/2, 7386/6, 7823/2, 7823/8, 7823/16, 7828/1, 7829/1, 7852/3, 7852/5, 4703, 4704, 4705, 4706, 4724/1, 4731/1, 4732/1, 4737/2, 7248, 7249/2, 7250/2, 7253, 7256/2, 7256/4, 7258/2, 7261/1, 7262/3, 7265/1, 7266/1, 7288/1, 7291/1, 7292/1, 7293/1, 7297, 7299, 7300, 7301/1, 7301/5, 7302/1, 7303/1, 7308/4, 7313/2, 7313/7, 7315/1, 7315/2, 7316/1, 7317, 7318/2, 7320/1, 7321, 7384/2, 7385/2, 7386/1, 7386/3, 7386/5, 7391/4, 7823/1, 7823/3, 7823/5, 7825, 7827/1, 7829/2, 7829/3, 7831/1, 7840/1, 7840/8, 7847/3, 7847/6, 7847/7, 7852/1, 7852/2, 7390/1, 7390/2, 7391/1, 7391/3, 7856/1, 7831/3, 7823/4, 7319/2, 7320/2, 7847/1, 7385/3, 7386/4, 7391/2, све у КО Нови Сад II и катастарске парцеле бр. 4440, 4442, 4443, 4491/2, 4492/2, 4493, 4494/3, 4494/4, 4496/2, 4497/2, 5794/1 198/1, 198/2, 198/3, 198/4, 198/5, 3972, 4438, 4441, 4444, 4448, 4492/1, 5789, 5843/1 у КО Сремска Каменица.

Увидом у Покрајински регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења.

Катастарске парцеле бр. 7391/1 и 7391/4 КО Нови Сад II се налазе унутар граница станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја са ознаком НСА22а „Рибарско острво“. Станишта су регистрована у бази података Завода у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр.5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). Део предметних катастарских парцела чине саставни део међународног еколошког коридора реке Дунав, који је утврђен Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102 /10), где се у Прилогу 2 наводе водотоци са њиховим обалским појасем као еколошки коридори од међународног значаја.

Неопходно је нагласити да су наведене просторне целине, значајне за очување биодиверзитета, као и њихове мере заштите, уграђене у важећи ПП Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“, бр. 11/2012), док план нижег реда (Регулациони план Каменичке аде у Новом Саду (Сл. лист Града Новог Сада, бр. 15/2000)) на предметном простору потиче из 2000. године и не садржи мере које проистичу из законских обавеза (национални и међународни прописи) из области заштите природе. Због наведеног одређена решења Регулационог плана директно угрожавају функционалност еколошког коридора и опстанак станишта НСА22.

Имајући у виду дефиницију инундационог подручја, која је дата у члану 3, став 1, тачка 33) Закона о водама ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон), катастарске парцеле бр. 7847/1, 7847/3, 7847/6, 7847/7, 7384/2, 7384/3, 7384/5, 7385/2, 7385/3, 7385/5, 7385/6, 7852/1, 7852/2, 7852/3, 7852/5, 7386/1, 7386/2, 7386/2, 7386/3, 7386/5, 7386/6, 7390/1, 7390/2, 7391/1, 7391/2, 7391/3, 7391/4 у КО Нови Сад II и катастарске парцеле бр. 4440, 4442, 4443, 198/1, 198/2, 198/3, 198/4, 198/5, 4438, 4441, 4444, 4448, у КО Сремска Каменица, представљају саставни део еколошког коридора реке Дунав (река са инундационим подручјем и насипом за одбрану од поплава). Међународни еколошки коридор Дунав је утврђен и Просторним планом Града Новог Сада („Сл. лист Града Новог Сада“ бр. 11/2012).

Чланом 4. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021, у даљем тексту Закон), еколошки коридор је еколошка путања и/или веза која омогућава кретање јединки популација и проток гена између заштићених подручја и еколошки значајних подручја од једног локалитета до другог и који чини део еколошке мреже. Уредбом о еколошкој мрежи су утврђена еколошки значајна подручја и еколошки коридори од међународног значаја, и на предметном простору се примењују мере заштите наведене у Прилогу 3. Уредбе. Мере заштите еколошке мреже односе се на правна лица и физичка лица која користе природне вредности и обављају активности и радове.

Река Дунав је еколошки коридор од међународног значаја утврђен наведеном Уредбом о еколошкој мрежи, а мост може да са својим техничким решењима и садржајима представља баријеру за већину дивљих врста којима речни коридор представља миграторни пут. Неке врсте избегавају вештачке површине, али се очекује страдање јединки оних врста влажних и травних станишта које покушавају да наставе своја кретања уз обалу, односно по травним површинама (водоземци и бескичмењаци који се крећу инстинктивно, као и неки покретљиви сисари адаптирани су на присуство човека).

Водотоци са функцијом еколошких коридора и њихов обалски појас истовремено представљају станишта насељена заштићеним врстама које се налазе на списковима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС", бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016) и доприносе очувању заштићених врста, чија бројност на овим просторима је највећи у периодима миграције појединачних животињских група. Очување квалитета воде (доброг еколошког статуса/потенцијала) и проходности ових еколошких коридора, као и одржавање што већег дела обале у блиско-природном стању неопходно је за дугорочни опстанак заштићених врста и биодиверзитета ширег региона.

Изграђени делови обале водотокова са улогом еколошког коридора смањују проходност коридора и представљајући баријеру за одређене врсте. Неповољни утицаји изграђених делова обале умногоме зависе од примењених техничких решења (тип обалоутврде, осветљеност, саобраћајна инфраструктура, проценат зеленила), као и од дужине измењене деонице. Извори светлосног зрачења угрожавају популације ноћних животиња, јер функционишу као светлосне клопке, а такође стресно утичу на фауну у близини саобраћајница. У складу са чланом 81. Закона забрањује се „...коришћење јаких светлосних извора (рекламни ротирајући рефлектори, ласери и слично) усмерених ка небу осим уколико се они користе за потребе безбедности и контроле ваздушног саобраћаја“, а чланом 80. Закона, саобраћајнице, хидрограђевински и други објекти чијом се изградњом пресецају уобичајени коридори миграција дивљих животиња, „...граде се на начин којим се умањују негативни ефекти...“.

У складу са чланом 14. Закона, „заштита биолошке разноврсности остварује се спровођењем мера заштите и унапређења врста, њихових популација, природних станишта и екосистема“. Наведене мере спроводе се, између осталог, очувањем биодиверзитета у њиховом непосредном и ширем окружењу. Чланом 5. став 1. тачка 7. Закона о заштити природе

изражено је начело непосредне примене међународних закона којим „државни органи и органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, организације и институције, као и друга правна лица, предузетници и физичка лица, при вршењу својих послова и задатака непосредно примењују опште прихваћена правила међународног права и потврђене међународне уговоре као саставни део правног система“.

Услови прописани тачкама 1. - 5. израђени су у складу са чланом 21. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - други закон, 72/2009 – други закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-други закон) којим је дефинисан принцип интегрисане заштите природе и животне средине: „Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини“. Очување природних процеса и заштита природних вредности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право на здраву средину обезбеђено је Уставом Републике Србије.

Услови из овог Решења су дефинисани у складу са чланом 7. став 3, 4, 5 и 7. Закона о заштити природе, по коме се заштита природе реализује „... спровођењем мера заштите природе и предела; утврђивањем услова и мера заштите природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима... од утицаја на природу... као и ублажавањем штетних последица које су настале активностима у природи“.

Чланом 5, став 7 Закона изражено је начело непосредне примене међународних закона којим „државни органи и органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, организације и институције, као и друга правна лица, предузетници и физичка лица, при вршењу својих послова и задатака непосредно примењују правила међународног права и потврђене међународне уговоре као саставни део правног система“. Конвенција о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001) у Члану 8. указује на потребу регулисања или управљања „биолошким ресурсима важним за очување биолошке разноврсности у оквиру или ван заштићених подручја, у циљу њиховог очувања и одрживог коришћења“. У складу са Конвенцијом, дужни смо да спречавамо уношење и контролишемо или искорењујемо „оне стране врсте које угрожавају природне екосистеме, станишта или (аутохтоне) врсте“. Најзначајније инвазивне врсте зелених површина Панонског региона су следеће: циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus glandulosa*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), дафина (*Eleagnus angustifolia*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gledichia triachantos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалопа (*Reynouria syn. Fallopia japonica*), багрем (*Robinia pseudoacacia*), сибирски брест (*Ulmus pumila*).

На основу Закона о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта ("Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 102/2007 од 7.11.2007. године), у политици планирања и развојној политици, прописана је обавеза посвећивања посебне пажње заштити области које су од значаја за миграторне врсте наведене у Додацима II и III (Члан 4.). На списковима ове Конвенције се налази већи број врста које живе на плавном подручју Дунава или чији животни циклус укључује сезонске миграције плавног подручја реке. Међу њима су и ситни, слабије покретни водоземци (обична крастача (*Bufo bufo*), зелена крастача (*Pseudepidalea viridis*)) и ситни сисари као што су јеж (*Erinaceus roumanicus*), све врсте ровчица (*Soricidae*) посебно водена (*Neomys fodiens*) и мочварна ровчица (*Neomys anomalus*) и кртица (*Talpa europea*), односно врсте које избегавају људе као што су дивља мачка (*Felis silvestris*), видра (*Lutra lutra*), односно змије (смукуља (*Coronella austriaca*), Ескулапов смук (*Zamenis longissimus*)).

Законом о потврђивању Конвенције о сарадњи на заштити и одрживом коришћењу реке Дунав („Службени лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/2003) је предвиђено

предузимање планских активности и мера на евалуацији различитих елемената биотопа за речни екосистем и утврђивање мера за побољшање еколошких услова у воденим екосистемима.

Делови геолошког и палеонтолошког наслеђа, као и биолошка документа који имају изузетан научни, образовни и културни значај, могу се штитити као покретна заштићена природна документа. Покретна заштићена природна документа могу бити: сви примерци холотипова, синтипова и генотипова фосила, као и типске врсте фосила, сви појединачни минерали и/или кристали и минералне друзе на лежишту, сви холотипови и синтипови фосила, типске врсте фосила појединачних минерала и кристала, миколошке, ботаничке и зоолошке збирке, као и појединачни конзервирани препарати органских врста, њихови холотипови и синтипови. Забрањено је сакупљање и/или уништавање покретних природних докумената као и уништавање или оштећивање њихових налазишта (за изградњу објеката). Чланом 23. закона, „Заштита геолошке разноврсности при коришћењу и уређењу простора остварује се спровођењем мера очувања природе, геолошких и палеонтолошких докумената, као и објеката генаслеђа ...“, а на основу члана 37. закона, забрањено је „...сакупљање и/или уништавање покретних природних докумената као и уништавање или оштећивање њихових налазишта.“.

Принцип интегралне заштите животне средине је дефинисан Чланом 21. Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон): "Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини". Очување биодиверзитета природних и културних предела условљено је задовољавајућем квалитетом средине у ширем окружењу природних станишта. У циљу заштите квалитета животне средине, поштовати следеће законске захтеве (чл. 9):

- свака активност мора бити планирана и спроведена на начин којим проузрокује најмању могућу промену у животној средини,
- начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину и коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме,
- природне вредности користе се под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природних добара и предела,
- непостојање пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера спречавања деградације животне средине у случају могућих или постојећих значајних утицаја на животну средину.

И у важећој законској регулативи из области вода, тачније члану 10. Закона о водама ("Сл. гласник РС" бр. 30/10, 93/12 и 101/16, 95/2018 и 95/2018 - др. закон), се наводи да се водно земљиште користи на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других.

Законски основ за доношење Решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021); Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - други закон, 72/2009 – други закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-други закон). Закон о водама („Сл. гласник РС", бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон); Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 102/2007); Закон о потврђивању Конвенције о сарадњи на заштити и одрживом коришћењу реке Дунав („Службени лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/2003); Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон); Уредба о еколошкој мрежи (“Сл. гласник РС”, бр. 102 /10); Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених

дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“ бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). Просторни план Града Новог Сада („Сл. Лист Града Новог Сада“, бр. 11/2012), Регулациони план Каменичке аде у Новом Саду (Сл. лист Града Новог Сада, бр. 15/2000).

Предметне активности се могу реализовати под условима дефинисаним овим Решењем.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Покрајинском заводу за заштиту природе.

Прилог: Примери техничких решења која служе заштити дивљих врста

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива

ВД ДИРЕКТОРА

Наташа Сарић

Прилог

Слика 1а

Храпава обалоутврда од камена у бетону, без терасе. Обала потока на Фрушкој гори.

Слика 1б

Обалоутврда са хоризонталним ребрима и терасом за кретање ситних врста код средњег водостаја (пролаз за животиње испод аутопута Е75 близу Хоргоша, снимана код ниског водостаја)